

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2266/2020
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ, ГГ и ДД свих из села ..., ЂЂ из села ..., ЕЕ из села ..., ЖЖ из ... и ЗЗ из села ..., које заступа заједнички пуномоћник Бисера Жупић, адвокат из ..., против тужених ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ, сви из села ..., које заступа заједнички пуномоћник Хусеин Мујезиновић, адвокат из ..., ради намирења наследног дела, одлучујући о ревизији тужилаца АА, ББ, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5103/19 од 05.12.2019. године, у седници одржаној 02.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца АА, ББ, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5103/19 од 05.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П 901/17 од 11.01.2018. године која је исправљена решењем истог суда П 901/17 од 26.02.2018. године усвојен је тужбени захтев тужилаца па се утврђује према туженима као унуцима оставиоца пок. ММ по умрлом сину НН да су тужени намирени у висини наследног дела за живота деде сада пок. ММ и да немају право наслеђа на непокретности на име сада пок. ММ по листу непокретности број ... КО ... у површини од 4.52,70 ха и 1/2 непокретности по листу непокретности број ... КО ... у површини од 83,98 ари. Тужени су обавезани да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 247.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5103/19 од 05.12.2019. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда исправљена наведеним решењем. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се према туженима утврди да су тужени намирени у висини наследног дела за живота деде сада пок. ММ и да немају право наслеђа на непокретностима на његово име по листу непокретности број ... КО ... у површини од 4.52,70 ха и 1/2 непокретности по листу непокретности број ... КО ... у површини од 0.83,98 ха. Ставом трећим изреке обавезни су тужиоци да туженима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 126.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци АА, ББ, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени су лично поднели одговор на ревизију који није разматран јер у смислу члана 85. став 6. ЗПП странке у поступку по ванредним правним лековима мора да заступа адвокат изузев ако је сама адвокат.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија дозвољена по члану 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Служени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), испитао је побијану пресуду у смислу члана 408. наведеног закона и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању правни претходник тужилаца и тужених, њихов отац и деда сада пок. ММ бивши из ... преминуо је ...1999. године. Имао је два брака и тужени су потомци преминулог сина из првог брака НН, док су тужиоци синови, ћерке и унуци по умрлим потомцима ММ из другог брака. У поступку за расправу заоставштине ММ, тужиоци су изјавили да је његов син из првог брака сада пок. НН за живота намирен у свом наследном делу. Због тога је донето решење о прекиду оставинског поступка О 1221/10 од 23.10.2014. године пред Основним судом у Новом Пазару и тужиоци су упућени на парницу против тужених ради утврђивања да су тужени намирени у наследном делу. Сада пок. ММ је свом сину НН за живота уговором о деоби издвојио кп. бр. ..., ... и ... КО ... (површине 21,98 ари), кућу и шталу како би се одвојио из домаћинства и живео са члановима своје уже породице. Затим је од сина НН откупио наведене непокретности по уговору о купопродаји који је оверен у суду под Ов 360/71 дана 08.06.1971. године у коме се између осталог наводи да је НН власник непокретне имовине описане у поседовном листу број ... КО ... коју је добио приликом деобе са својим оцем и браћом, па исту продаје оцу за цену од тадашњих 4.000 динара, с тим што новац потиче из заједничког фонда ММ и његових синова са којима је остао у заједници. Наведене непокретности се воде као својина пок. ММ у листу непокретности број ... КО ... Имовина која се води на име сада пок. ММ описана је у листу непокретности број ... КО ... у површини од 4.52,70 ха и 1/2 (једна идеална половина) непокретности које се воде у листу непокретности број ... КО ... у површини од 83,98 ари.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је на основу чланова 66, 67. и 71. Закона о наслеђивању закључио да је сада пок. НН (чији су тужени законски наследници) намирен у свом наследном делу поклоном од оца ММ, за који није изричито наведено да се неће урачунати у његов наследни део, при чему је отац касније откупио поклоњене парцеле новцем из заједничке имовине.

Другостепени суд је по одржаној расправи укинуо првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда утврђење да је поклоном неки од наследника намирен у свом наследном делу зависи од вредности заоставштине пок. оставиоца, као

и вредности учињених поклона, те извршеног упоређивања вредности поклона и наследног дела који би му припао. Тужиоци у поступку нису доказали однос ових вредности нити предложили извођење доказа у погледу наведених околности, па је другостепени суд одбио тужбени захтев да се утврди да су тужени намирени у висини наследног дела и да немају право наслеђа на непокретностима сада пок. ММ, које се воде на његово име у листовима непокретности број ... и ... КО ...

Врховни касациони суд налази да је изнето становиште другостепеног суда засновано на правилној примени материјалног права.

Према члану 66. став 1. Закона о наслеђивању, законском наследнику урачунава се у његов наследни део поклон који је ма на који начин добио од оставиоца. Урачунавање поклона се врши тако што најпре остали законски наследници добијају из заоставштине одговарајућу вредност, па се после тога остатак дели међу наследницима (члан 69.). Ако је заоставштина недовољна да остали наследници добију одговарајућу вредност наследник коме се врши урачунавање није дужан вратити ишта од примљеног, при чему се тиме не дира у правила о нужном делу. Сагласно наведеном приликом урачунавања поклона мора се одредити вредност поклона која се по члану 72. наведеног закона цени по вредности поклоњене ствари у тренутку урачунавања, али према њеном стању у време када је поклоњена.

Тужбеним захтевом је тражено утврђење да су тужени као законски наследници сада пок. НН, сина пок. ММ намирени у свом наследном делу и да немају право наслеђа на његовој заоставштини. Правилно је другостепени суд применио материјално право када је закључио да је за такво утврђење неопходно утврдити вредност заоставштине, као и вредност учињеног поклона, да би се упоређивањем вредности поклона и наследног дела који би том наследнику припао могло закључити да је намирен у свом наследном делу.

Неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у погледу урачунавања поклона у наследни део из члана 66. став 1. Закона о наслеђивању који има за циљ да се обезбеди једнакост међу законским наследницима. Урачунавање поклона у наследни део врши се тако што би најпре остали законски наследници пок. ММ добили из заоставштине одговарајућу вредност (поклона), па би се после тога остатак делио међу наследницима уколико постоји. Међутим, тужиоци су у овој парници тржили утврђење да су тужени намирени у свом наследном делу и да немају право наслеђа на заоставштини пок. ММ, па је за такво утврђење осим услова за урачунавање поклона у наследни део нужно утврдити, поред вредности учињеног поклона и вредност заоставштине, да би се пошто остали законски наследници добију из заоставштине одговарајућу вредност, могло закључити да ли постоји или не остатак који се дели међу наследницима. Без утицаја су наводи ревизије да је вредност поклоњених непокретности означена као цена уговором о купопродаји, јер се вредност поклона при урачунавању одређује по вредности поклоњене ствари у тренутку урачунавања а према њеном стању у време када је поклоњена.

Према члану 1. став 4. Закона о наслеђивању заоставштину не чине добра за која су оставиочеву имовину увећали његови потомци који су са њиме живели у

заједници и својим трудом, зарадом или иначе му помагали у привређивању, већ та добра припадају потомку, сразмерно делу за који је увећао оставиочеву имовину. Тужиоци у поступку нису предлагали извођење доказа ради утврђивања вредности заставштине сада пок. ММ, када би се вршило издвајање из заоставштине дела имовине потомака стечене у заједници, па су без утицаја наводи ревизије да је новац којим су откупљене предметне парцеле од сина НН заједничка имовина стечена у заједници са синовима из другог брака.

На основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић